

František Vašek

První oběti

Náš národ by neměl nikdy zapomenout na události, které měly mimořádný význam v jeho historii. To platí o pohnutém září 1938 a 15. březnu 1939, kdy hitlerovské Německo násilně obsadilo naši zemi a zavedlo krutý režim, který si vyžádal obrovské oběti. Třebas tomu bude téměř 60 let od těchto událostí, měly by se připomínat zejména mladé generaci, neboť tehdy šlo o samotnou existenci národa.

V září 1938 se čs. armáda připravovala na obranu země a spolu s ní mnozí příslušníci Sokola, Orla, Národních střeleckých gard a další obyvatelé, zejména v blízkosti státní hranice. Dobrovolně, obětavě a mnohdy vystaveni nebezpečí henleinovských bojůvek, ordnerů, střezili mosty, silnice a železnice před diverzními útoky, které připravovalo II. oddělení Abwehru. K plnění tohoto úkolu tajně organizovalo ze spolehlivých a nenápadných členů Sudetoněmecké strany skupiny, označené „S“ (Sprengtruppe), které měly v případě války ničit v týlu čs. armády komunikace, železnice i vojenské objekty. Dále to byly skupiny zvané „K“ (Kampfgruppen), které měly naopak při ústupu čs. armády od hranic zamezit ničení mostů apod. Tyto oddíly byly v září 1938 uvedeny do stavu pohotovosti. Byly vyzbrojeny pašovanými zbraněmi a výbušninami i loveckými zbraněmi. Vedle jmenovaných skupin vytvořil Konrád Henlein s Hitlerovým souhlasem tzv. Sudetendeutsches Freincorps, složený většinou z uprchlíků z pohraničí a zběhů z čs. armády. Jižní Morava patřila do působnosti I. skupiny (po reorganizaci) se sídlem ve Vídni a k 2. říjnu 1938 byla tvořena šesti prapory s 32 rotami s 5 365 muži. Její příslušníci ve skupinkách prováděli napadání hlídek Stráže obrany státu a celnice, aby tak vyvolávali neklid a dokazovali, že s Čechy není možné soužít.

Na střežení jednoho mostu přes řeku Dyji u Dolních Dunajovic byli nasazeni občané z okolních obcí. Mezi nimi byl Alois Koubek, narozený 10. října 1882, z Příbic, z tehdejšího okresu Hustopeče. Dne 28. září 1938 kolem 12.30 hod. byl zákeřně napaden čtyřmi mladšími muži a výstřelem poraněn na ruce. Útočníci, jejichž totožnost nebyla tehdy zjištěna, uprchli. Zraněný byl dopraven na chirurgické oddělení Zemské nemocnice v Brně, kde přes veškerou péči lékařů zemřel. Jeho mrtvola byla pitvána jako soudní pitva prof. MUDr. F. Berkou a doc. MUDr. J. Kohoutem (č. spisu krajského soudu v Brně Tk X 2915/38). Jako příčina smrti byla zjištěna střelná rána a to průstřel levé paže, zranění pažní tepny s vykrvácením. Zda útok provedli příslušníci Freincorpsu a po činu uprchli za hranice nebo to byli místní teroristé ze skupiny „S“ se již nezjistilo.

Dne 15. března 1939 sama příroda jakoby protestovala proti násilnému vpádu německé armády do zbytku republiky. Sníl s deštěm „vítal“ hitlerovská vojska, která zaplavovala naši zemi. Pro mnoho našich občanů to byl tragický den. Patřil mezi ně již téhož dne také MUDr. Arnošt Zweigenthal, narozený 2. února 1890, státní obvodní lékař ve Vranovicích v tehdejší okresu Židlochovice. Když spatřil německé vojáky, obával se, že vůči němu dojde k naplnění výhrůžek henleinovských fanatiků. Skutečnost, že byl židovského původu, ještě více zvyšovala jeho obavy. Uvědomil si, že může čekat jen to nejhorší. Rozhodl se proto, že sám ukončí svůj život, než by se vydával nebezpečí od nacistických nepřátel. Ve svém bytě se střelil do hlavy. Byla to první oběť prvního dne nacistické okupace.

Nezapomínejme na tyto oběti, nezapomínejme na ty, kteří položili své životy za naši vlast!